

BIOLOGISCH ... EEN HEEL ANDER GEVOEL

Vorig jaar is Maurice Dezaire omgeschakeld naar een biologisch geitenbedrijf en sinds 3 jaar vangt zijn echtgenote ook personen op in het kader van zorg. Een getuigenis over de nieuwe aanpak in de geitenboerderij Ravensbosch. – *Luc Van Dijck*

Na jaren conventioneel boeren is Maurice Dezaire vorig jaar omgeschakeld naar biologisch boeren. In 1998 is hij gestart met de geitenhouderij en heeft altijd rond 500 geiten gehouden. “In het begin was het nog pionieren”, zegt Maurice over die tijd. “Over geiten houden was niet zo veel kennis voorhanden. Ik was de eerste met een melkinstallatie zij-aan-zij met 30 plaatsen op één enkele rij en 30 melkstellen. 16 jaar geleden was dat een mooie installatie. Ik melk 240 geiten per uur, dat gaat prima. Ik zette vloerverwarming in de lammerstal en maakte de boxen op werkhogte. Dit systeem is nadien vaak gekopieerd.

De melkgeitenstal is vrij traditioneel met 4 blokken voor telkens 125 dieren. Vandaag worden 400 geiten gemolken. Twee avonden per week komt er een melker. Een gespecialiseerd bedrijf doet de vliegenbestrijding met sluipwespen. Aan de drinkbakken wordt nog wat ‘madendood’ gestrooid. Deze aanpak kost wel wat maar is efficiënt. En voor de gasten op de boerderij is dat ook nodig.”

Zorgboerderij

Drie jaar geleden zijn Maurice en zijn echtgenote Clemence gestart met dagopvang van personen in het kader van zorgverlening. “Dat is begonnen als

neventak maar dat is op 3 jaar fors uitgegroeid. Het mocht wel, een succes na de opdoffer 5 jaar geleden toen bij de uitbraak van Q-koorts heel wat geiten geruimd werden. Vijf dagen per week vangen we een 12-tal ouderen op, meestal personen met Alzheimer en psychische problemen. We hebben ongeveer 25 cliënten. Wanneer ze hier verblijven, kunnen de mantelzorgers even op adem komen. We hebben een ruimte bijgebouwd voor het verblijf van onze gasten en ook een kleine timmerwerkplaats ingericht. Mijn echtgenote wordt bijgestaan door een deskundige medewerker en heeft nu zelf ook een opleiding in de

zorg gevolgd. De gasten helpen mee bij de bereiding van het gezamenlijk middagmaal. Ze doen wat spelletjes, ze praten, ze wandelen ... Maar ze werken niet actief mee op de boerderij. De zorgboerderij is vandaag goed voor een derde van de omzet. En dat met een investering die naar verhouding veel lager ligt dan de investering in de geitenboerderij zelf! We zijn zelf verrast door dit succes."

Biologisch

"De omschakeling naar de biologische geitenhouderij is heel ingrijpend. Neem nu de verplichte weidegang. Het moet allemaal intensiever en preciezer. De geiten binnen en buiten laten, de onzekerheid over het weer... De geiten vinden het wel fijn buiten maar ze zitten toch ook graag op stal. Het is ook voor de dieren een leerproces: geiten die als lam meer buiten gelopen hebben, zitten liever buiten. Of de geiten daarmee echt beter af zijn is nog maar de vraag. Bovendien krijg je meer schommelingen in de productie, al valt dat nu globaal wel mee. Vorig jaar zat ik op 920 l, dat cijfer is gestegen naar 960. Voor biologisch boeren is dat niet slecht. Gangbaar zaten we op een productie van 1100 l."

Voederwinning

Een kleiner aandeel krachtvoer (maximum 40%) in het rantsoen moet je compenseren met nog beter ruwvoer. Het areaal beslaat 25 ha met 2,5 ha triticale, 2 ha maïs, 5 ha luzerne en 15,5 ha gras-klover, inbegrepen de huiskavel van 5 ha voor begrazing. Een deel van het werk is loonwerk. Het gras krijgt goede stalmeest in februari en na de eerste en tweede snede nog wat mengmeest van biologische akkerbouwers. De totale bemesting is 170 kg N/ha. Het gras wordt jong geoogst. Gras-klover brengt goed op. Na de derde snede is er al een opbrengst tussen 7 en 8 ton droge stof; over een jaar is dat gemiddeld 10 ton DS/ha. Maïs is een nieuwe teelt op het bedrijf. Maurice kiest voor een vroeg ras en een late zaaidatum. "Dan staat de maïs in juni snel boven en heeft het onkruid minder kans. Al mis ik wellicht een paar ton opbrengst. Het is een hele kunst om de maïs onkruidvrij te houden, het is dan ook nog niet zo goed geluk... Vooral haagwinde is sterk aanwezig. Alle gras en maïs wordt in balen verpakt. Ik heb een eigen molen om graan te pletten en van een biologische teler krijg ik voor een prijsje kleine en niet voor

de bakkerij geschikte spelt. Misschien vervang ik volgend jaar wel graan door gras. De teelt en het gebruik van luzerne bevalt ons heel goed. Ik begrijp niet dat het zo zelden in de rantsoenen zit." In de zomer bestaat het rantsoen uit gras, graskuil, luzerne, een beetje geplet graan en 1 kg krachtvoer (totaal rantsoen = 2,5 kg DS), in de winter uit graskuil, luzerne, maïs en 1 kg krachtvoer. Ik ben dit jaar begonnen met gemengd voeren. Dat geeft een meer uniform voer het jaar

Hier gaat geen enkel lam dood.

Maurice Dezaire heeft na al die jaren veel ervaring opgedaan. Maar biologisch geiten houden vraagt toch een heel andere benadering.

rond en door het korter gesneden gras, kunnen de geiten minder voer in de potstal trekken en is er minder verspilling.

Opfok

De lammerperiode is hier niet zo spannend als op grotere bedrijven: ik fok maar een 100-tal lammeren per jaar op. Ik kies de beste geiten, de bokken koop ik aan. Dit jaar waren een paar geiten onvoldoende uitgegroeid om probleemloos af te lammeren. Dat is een werkpunt. Het komt erop aan dat de lammeren goed opstarten: het is in de eerste dagen dat het moet gebeuren. Door de vloerverwarming zitten ze altijd op droge mest; dat is belangrijk.

Zij krijgen de eerste dag melk uit de fles en dan komen ze per 5 in een box met individuele speenemmers. Ik houd goed in het oog wie drinkt en wie niet. Dat werkt goed. Hier gaat geen enkel lam dood. Hier blijven ze een dag of 10. Daarna gaan ze in groepen van 20 en schuiven ze zo door. Een lam dat achterblijft kan terug naar de vorige groep. Een die er bovenuit steekt zet ik over naar de volgende groep. Ik werk sinds dit jaar niet meer met een drinkautomaat. Dat scheelt per lam een kg of 4 duur biologisch melkpoeder (125 euro voor 25 kg). En bovendien krijg ik ze sneller aan de brok en kan ik ze vroeger spenen. Ook moeten ze sneller 'werken' om ruwvoer op te nemen; een goede voorbereiding voor later. Alle

dieren worden ieder jaar voor 1 augustus ingeënt tegen Q-koorts. Diarree komt op het bedrijf nagenoeg niet voor. Sinds vorig jaar wordt ook geënt tegen clostridium. De dieren zijn daar gevoeliger voor geworden door de wisseling van rantsoen. "Een megabedrijf is niets voor ons. Deze combinatie van biologisch geiten houden en zorg past goed bij mij en mijn echtgenote. We hebben daar een heel ander gevoel bij en hebben daar meer rust bij gevonden. Biologische bedrijven zijn ook graag gezien door natuur en milieu en dat is mooi meegenomen", besluit Maurice Dezaire. ■